

Bruxelles, 7. ožujka 2024.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2024/0052(NLE)

7451/24
ADD 1

AELE 17
EEE 11
ISL 10
N 18
FL 12
PECHE 99

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	4. ožujka 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 97 final ANNEX 1
Predmet:	PRILOG Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije, Islanda, Kneževine Lihtenštajna i Kraljevine Norveške o financijskom mehanizmu EGP-a za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028., Sporazuma između Kraljevine Norveške i Europske unije o norveškom financijskom mehanizmu za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028., Dodatnog protokola uz Sporazum između Europske ekonomske zajednice i Kraljevine Norveške te Dodatnog protokola uz Sporazum između Europske ekonomske zajednice i Islanda

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 97 final ANNEX 1.

Priloženo: COM(2024) 97 final ANNEX 1

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.3.2024.
COM(2024) 97 final

ANNEX 1

PRILOG

Prijedlogu

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije, Islanda, Kneževine Lihtenštajna i Kraljevine Norveške o financijskom mehanizmu EGP-a za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028., Sporazuma između Kraljevine Norveške i Europske unije o norveškom financijskom mehanizmu za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028., Dodatnog protokola uz Sporazum između Europske ekonomske zajednice i Kraljevine Norveške te Dodatnog protokola uz Sporazum između Europske ekonomske zajednice i Islanda

DODATAK I.

**SPORAZUM
IZMEĐU EUROPSKE UNIJE, ISLANDA,
KNEŽEVINE LIHTENŠTAJN I KRALJEVINE NORVEŠKE
O FINANCIJSKOM MEHANIZMU EGP-a ZA RAZDOBLJE OD SVIBNJA 2021. DO
TRAVNJA 2028.**

EUROPSKA UNIJA,

ISLAND,

KNEŽEVINA LIHTENŠTAJN,

KRALJEVINA NORVEŠKA,

BUDUĆI DA su se stranke Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru (dalje u tekstu „Sporazum o EGP-u”) usuglasile o potrebi za smanjenjem gospodarskih i socijalnih razlika između svojih regija u cilju promicanja trajnog i uravnoteženog jačanja međusobnih trgovinskih i gospodarskih odnosa,

BUDUĆI DA su, kako bi doprinijele tom cilju, države EFTA-e uspostavile financijski mehanizam u kontekstu Europskog gospodarskog prostora,

BUDUĆI DA su odredbe kojima se uređuje financijski mehanizam EGP-a za razdoblje 2004. – 2009. utvrđene u Protokolu 38.a i Dopuni Protokola 38.a uz Sporazum o EGP-u,

BUDUĆI DA su odredbe kojima se uređuje financijski mehanizam EGP-a za razdoblje 2009. – 2014. utvrđene u Protokolu 38.b i Dopuni Protokola 38.b uz Sporazum o EGP-u,

BUDUĆI DA su odredbe kojima se uređuje financijski mehanizam EGP-a za razdoblje 2014. – 2021. utvrđene u Protokolu 38.c uz Sporazum o EGP-u,

BUDUĆI DA još uvijek postoji potreba za smanjenjem gospodarskih i socijalnih razlika u Europskom gospodarskom prostoru, te bi stoga trebalo uspostaviti novi mehanizam za financijske doprinose država EFTA-e koje su članice EGP-a za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028.,

ODLUČILI SU SKLOPITI SLJEDEĆI SPORAZUM:

ČLANAK 1.

Tekst članka 117. Sporazuma o EGP-u zamjenjuje se sljedećim:

„Odredbe kojima se uređuju financijski mehanizmi utvrđene su u Protokolu 38., Protokolu 38.a, Dopuni Protokola 38.a, Protokolu 38.b, Dopuni Protokola 38.b, Protokolu 38.c i Protokolu 38.d.”

ČLANAK 2.

Iza Protokola 38.c uz Sporazum o EGP-u umeće se novi Protokol 38.d. Tekst Protokola 38.d nalazi se u Prilogu ovom Sporazumu.

ČLANAK 3.

Stranke ratificiraju ili odobravaju ovaj Sporazum u skladu s vlastitim postupcima. Isprave o ratifikaciji ili odobrenju polažu se kod Glavnog tajništva Vijeća Europske unije.

Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon polaganja posljednje isprave o ratifikaciji ili odobrenju.

Do završetka postupaka iz stavaka 1. i 2., ovaj se Sporazum privremeno primjenjuje od prvog dana prvog mjeseca koji slijedi nakon polaganja posljednje obavijesti u tu svrhu.

ČLANAK 4.

Ovaj Sporazum, koji je sastavljen u jednom izvorniku na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, islandskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i norveškom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan, pohranjuje se kod Glavnog tajništva Vijeća Europske unije, koje svakoj stranci ovog Sporazuma dostavlja po jedan ovjereni primjerak.

Sastavljeno u Bruxellesu...

Za Europsku uniju

Za Island

Za Kneževinu Lihtenštajn

Za Kraljevinu Norvešku

PRILOG
PROTOKOL 38.d
o financijskom mehanizmu EGP-a (2021. – 2028.)

Članak 1.

(1) Ciljevi

Island, Lihtenštajn i Norveška („države EFTA-e”) financijskim doprinosima za tematske prioritete iz članka 3. doprinose smanjenju gospodarskih i socijalnih razlika u Europskom gospodarskom prostoru i jačanju svojih odnosa s državama korisnicama¹.

(2) Zajedničke vrijednosti i načela

Financijski mehanizam EGP-a (za razdoblje 2021. – 2028.) temelji se na zajedničkim vrijednostima i načelima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.

Svi programi i aktivnosti koji se financiraju iz financijskog mehanizma EGP-a usklađeni su s tim vrijednostima i načelima i ne podupiru operacije koje bi mogle biti u suprotnosti s njima. Provode se u skladu s temeljnim pravima i obvezama sadržanima u relevantnim instrumentima i standardima.

Članak 2.

Obveze

Financijski doprinos iz članka 1. iznosi 1705 milijuna EUR. Dodatni financijski doprinos u iznosu od 100 milijuna EUR stavlja se na raspolaganje za projekte povezane s problemima koji su posljedica invazije na Ukrajinu. Ti se doprinosi stavljaju na raspolaganje za preuzimanje obveza u godišnjim tranšama od 257,86 milijuna EUR u razdoblju od 1. svibnja 2021. do 30. travnja 2028.

Ukupni iznos sastoji se od sredstava koja se dodjeljuju pojedinim zemljama kako je navedeno u članku 6. i sredstava iz članka 7.

Članak 3.

(1) Tematski prioriteti

Sredstva za pojedine zemlje stavljaju se na raspolaganje za promicanje sljedećih općih tematskih prioriteta:

- (a) europske zelene tranzicije;
- (b) demokracije, vladavine prava i ljudskih prava;

¹ U ovom se Protokolu upućivanja na članke, osim ako je drukčije navedeno, tumače kao upućivanja na članke ovog Protokola.

- (c) socijalne uključenosti i otpornosti.

Programska područja unutar tih tematskih prioriteta utvrđena su u Prilogu ovom Protokolu. O sadržaju tih programskih područja savjetovat će se s državama korisnicama.

(2) Potrebe država korisnica

Programska se područja odabiru, usredotočuju i prilagođuju u skladu s različitim potrebama svake države korisnice, uzimajući u obzir njezinu veličinu te iznos doprinosa. Postupak koji treba slijediti u tu svrhu utvrđen je u članku 9. stavku 5.

Članak 4.

(1) Memorandumi o razumijevanju

Za postizanje usredotočenosti i učinkovitu provedbu, u skladu s općim ciljevima iz članka 1. te uzimajući u obzir EU-ove politike i preporuke za pojedine zemlje, kao i sporazume o partnerstvu koje su sklopile države članice i Europska komisija, države EFTA-e sa svakom državom korisnicom dogovaraju memorandum o razumijevanju u skladu s člankom 9. stavkom 5.

(2) Savjetovanja s Europskom komisijom

Savjetovanja s Europskom komisijom održavaju se na strateškoj razini tijekom pregovora o memorandumima o razumijevanju radi promicanja komplementarnosti i sinergija s kohezijskom politikom EU-a.

Članak 5.

(1) Sufinanciranje

Za programe koji se financiraju sredstvima za pojedine zemlje i za čiju su provedbu odgovorne države korisnice, doprinos EFTA-e ne premašuje 85 % troškova programa, osim ako države EFTA-e odluče drukčije.

(2) Državne potpore

Pravila koja se primjenjuju na državne potpore moraju se poštovati.

(3) Odgovornost

Odgovornost država EFTA-e za projekte ograničena je na stavljanje na raspolaganje sredstava u skladu s dogovorenim planom. U skladu s time države EFTA-e neće preuzimati nikakvu odgovornost prema trećim osobama.

Članak 6.

Sredstva za pojedine zemlje

Sredstva za pojedine zemlje stavljaju se na raspolaganje sljedećim državama korisnicama: Bugarskoj, Hrvatskoj, Cipru, Češkoj, Estoniji, Grčkoj, Latviji, Litvi, Mađarskoj, Malti, Poljskoj, Portugalu, Rumunjskoj, Slovačkoj i Sloveniji, prema sljedećoj raspodjeli:

Država korisnica	Sredstva (u EUR)
------------------	------------------

Bugarska	132 807 931
Hrvatska	68 018 840
Cipar	9 014 276
Češka	115 163 505
Estonija	36 750 087
Grčka	159 320 451
Mađarska	129 868 485
Latvija	56 013 268
Litva	60 274 987
Malta	5 710 418
Poljska	472 614 415
Portugal	126 276 741
Rumunjska	304 642 069
Slovačka	66 843 694
Slovenija	25 580 833

Navedeni iznosi uključuju sredstva za pojedine zemlje koja se stavljaju na raspolaganje svakoj državi korisnici u skladu s člankom 9. stavkom 5. i udio fonda za civilno društvo iz članka 7. koji se stavlja na raspolaganje svakoj državi korisnici.

Članak 7.

U okviru financijskog mehanizma EGP-a na raspolaganje se stavljaju dva fonda. Ti fondovi doprinose ostvarenju ciljeva financijskog mehanizma EGP-a (2021. – 2028.) kako su definirani u članku 1. i tematskim prioritetima iz članka 3. Države EFTA-e mogu sudjelovati kao partneri u tim fondovima.

Fond za civilno društvo

Od ukupnog iznosa 10 % izdvaja se za fond za civilno društvo. Ključ raspodjele sredstava za države korisnice utvrđen je u članku 6.

Udio od 5 % sredstava dodjeljuje se transnacionalnim inicijativama.

Fond za izgradnju kapaciteta i suradnju s međunarodnim organizacijama i institucijama

Od ukupnog iznosa 2 % izdvaja se za fond za izgradnju kapaciteta i suradnju s međunarodnim organizacijama i institucijama, i to Vijećem Europe, OECD-om i Agencijom Europske unije za temeljna prava (FRA). Iz tog će se fonda promicati tematski prioriteti u državama korisnicama.

Članak 8.

(1) Usklađenost s norveškim financijskim mehanizmom

Financijski doprinos predviđen ovim Protokolom blisko je usklađen s bilateralnim doprinosom koji Norveška stavlja na raspolaganje u okviru norveškog financijskog mehanizma. Države EFTA-e osiguravaju da su postupci i modaliteti provedbe oba financijska mehanizma u osnovi jednaki.

(2) Usklađenost s kohezijskom politikom EU-a

Sve važne promjene kohezijske politike EU-a na odgovarajući se način uzimaju u obzir.

Članak 9.

Na provedbu financijskog mehanizma EGP-a primjenjuju se sljedeće odredbe.

(1) Suradnja

Ciljevi financijskog mehanizma EGP-a iz članka 1. ostvaruju se bliskom suradnjom između država korisnica i država EFTA-e, u skladu s vrijednostima i načelima te pravima i obvezama iz članka 1. stavka 2.

(2) Načela provedbe

U svim fazama provedbe primjenjuje se najviši stupanj transparentnosti, odgovornosti i troškovne učinkovitosti primjenjuje se, zajedno s načelima dobrog upravljanja, partnerstva i višerazinskog upravljanja, održivog razvoja, rodne ravnopravnosti i nediskriminacije.

(3) Upravljanje fondovima

Države EFTA-e upravljaju dvama fondovima iz članka 7. i odgovorne su za njihovu provedbu, što podrazumijeva i upravljanje i kontrolu.

(4) Odbor za financijski mehanizam

Države EFTA-e osnivaju odbor za cjelokupno upravljanje financijskim mehanizmom EGP-a. Daljnje odredbe za provedbu financijskog mehanizma EGP-a, uključujući mjere pojednostavnjenja radi osiguranja djelotvornosti i učinkovitosti provedbe, izdat će države EFTA-e nakon savjetovanja s državama korisnicama, kojima može pomagati Europska komisija. Države EFTA-e nastoje izdati navedene odredbe prije potpisivanja memoranduma o razumijevanju.

(5) Pregovori o memorandumima o razumijevanju

Države EFTA-e sa svakom državom korisnicom dogovaraju memorandum o razumijevanju koji se odnosi na sredstva koja se dodjeljuju toj zemlji, ne uključujući fondove iz članka 7. i stavka 3. ovog članka. U memorandumu o razumijevanju utvrđuju se programi, raspodjela sredstava po programskim područjima, strukture upravljanja i kontrole te primjenjivi uvjeti.

(6) Provedba

- (a) Na temelju memoranduma o razumijevanju države korisnice podnose prijedloge za konkretne programe državama EFTA-e, koje navedene prijedloge ocjenjuju i odobravaju te s državama korisnicama za svaki program sklapaju sporazume o bespovratnim sredstvima, u kojima se utvrđuju relevantni uvjeti, procjena rizika i mjere za smanjenje rizika.
- (b) Za provedbu dogovorenih programa odgovorne su države korisnice, koje uspostavljaju odgovarajući sustav upravljanja i kontrole radi dobre provedbe i upravljanja.
- (c) Države EFTA-e mogu provoditi kontrole u skladu sa svojim nacionalnim zahtjevima. Države korisnice pružaju svu potrebnu pomoć, informacije i dokumentaciju u tu svrhu.
- (d) Kako bi osigurale da države korisnice ispunjavaju svoje obveze, države EFTA-e mogu nakon procjene i saslušanja države korisnice poduzeti primjerene i proporcionalne mjere, uključujući suspenziju plaćanja i povrat sredstava.
- (e) Tijekom pripreme, provedbe, praćenja i ocjenjivanja financijskog doprinosa prema potrebi se sklapaju partnerstva kako bi se osiguralo široko sudjelovanje. Partneri mogu biti tijela na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kao i privatni sektor, civilno društvo i socijalni partneri u državama korisnicama i državama EFTA-e.
- (f) U provedbi bilo kojeg projekta u okviru programa u državama korisnicama mogu, među ostalim, surađivati subjekti sa sjedištem u državama korisnicama i u državama EFTA-e, u skladu s važećim pravilima o javnoj nabavi.

(7) Troškovi upravljanja

Troškovi upravljanja država EFTA-e pokrivaju se ukupnim iznosom iz članka 2. i navode u odredbama za provedbu iz stavka 4. ovog članka. Troškovi upravljanja fondovima iz članka 7. pokrivaju se iznosom dodijeljenim fondovima.

(8) Izvješćivanje

Države EFTA-e izvješćuju o svojem doprinosu ciljevima financijskog mehanizma EGP-a.

Članak 10.

Preispitivanje

Po završetku razdoblja iz članka 2. i ne dovodeći u pitanje prava i obveze u skladu sa Sporazumom o EGP-u, ugovorne stranke u kontekstu članka 115. Sporazuma o EGP-u preispituju potrebu za smanjenjem gospodarskih i socijalnih razlika u Europskom gospodarskom prostoru.

PRILOG PROTOKOLU 38.d

Zelena tranzicija

Zeleno poslovanje i inovacije

Istraživanja i inovacije

Obrazovanje, osposobljavanje i zapošljavanje mladih

Kultura

Lokalni razvoj, dobro upravljanje i uključenost

Uključivanje i osnaživanje Roma

Javno zdravlje

Sprečavanje katastrofa i pripravnost za katastrofe

Pravosudni sektor, uključujući nasilje u kućanstvu i rodno uvjetovano nasilje, pristup pravosuđu, kazneno-popravne ustanove, teški i organizirani kriminal

Azil, migracije i integracija

Institucijska suradnja i izgradnja kapaciteta

Države korisnice moći će sudjelovati i u projektima koji se financiraju iz:

fonda za civilno društvo,

fonda za izgradnju kapaciteta i suradnju s međunarodnim partnerskim organizacijama i institucijama.

O rodnoj ravnopravnosti i digitalizaciji vodit će se računa u svim relevantnim programskim područjima.